

5ED-O15: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1

Transformational Leadership of Education Institution Administrators under Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1

บุญญา จันทรแก้ว^{1*} และ ศัจฉนันท์ แก้ววงศ์ศรี¹
Punnyisa Jankaew^{1*} and Sajanun Kheowongsri¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ตามความคิดเห็นของครูที่มีเพศ ประสบการณ์การทำงาน และระดับการศึกษาแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูที่ปฏิบัติงานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวนทั้งหมด 269 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มีความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ตามลำดับ 2) ครูที่มีเพศ ประสบการณ์การทำงาน และระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งรายด้านและภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารสถานศึกษา การประถมศึกษา

Abstract

This research aimed to study and compare transformation leadership among school administrators Under the Office of Narathiwat Primary Education Service Area 1 Classified by gender, work experience and education level. The sample size used in this research was 269 teachers working under the Narathiwat Primary Education Service Area Office, Academic Year 2019. The tool used in the collection was a questionnaire, a scale, estimation. Has a confidence (Reliability) of .97. The statistics used for data analysis were percentage (Percentage), Mean, Standard Deviation, t-test and F-test.

The results of the research were as follows: 1. The teachers have opinions on the transformational leadership of the school administrators Under the Office of Narathiwat Primary Education Service Area 1, the overall and individual aspects were at a high level. Sorted from average to low: inspiration. Cognitive stimulation Ideological influence And the aspect of taking into account the individuality, respectively 2. The results of the comparison of teachers' eachers with gender, work experience And different educational levels. Have opinions on transformational leadership of school administrators Both aspects and overall were statistically different at the .05 level.

Keywords: Transformational Leadership, Education Institution Administrators, Primary Educational

¹ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

¹ Educational Administration, Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University

* Corresponding author. E-mail: punnyisa_22@hotmail.com

บทนำ

ผู้นำเป็นบุคคลที่มีความสำคัญยิ่งต่อการอยู่รอดขององค์กร สังคม และประเทศชาติ เป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงองค์กรในศตวรรษที่ 21 เป็นอย่างมาก เพื่อรองรับการก้าวให้ทันความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยี สิ่งต่าง ๆ จึงต้องมีภาวะผู้นำ รู้จักวางแผน มีการบริหารจัดการที่ดีและมีประสิทธิภาพ เพราะการก้าวอย่างช้าจะทำให้เสียโอกาสอีกมากมาย เช่นเดียวกับผู้นำทางการศึกษา ซึ่งนอกจากจะต้องก้าวทันความเปลี่ยนแปลงแล้ว ยังจะต้องเป็นกลไกสำคัญเพื่อการขับเคลื่อนภาคส่วนอื่น ๆ ให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ความเปลี่ยนแปลงด้วย ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษาจำเป็นต้องมีศักยภาพในการใช้ภาวะผู้นำอย่างเหมาะสมในการสร้างความสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันขององค์กรและสามารถทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเกิดศรัทธา มีความเชื่อมั่น เชื่อถือในการปฏิบัติงานและทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ (รัตติกรณ์ จงวิศาล, 2556) ที่กล่าวว่า การมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับการบริหารสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จ ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงสามารถทำให้ประสิทธิผลของงานและองค์กรสูงขึ้นแม้สถานการณ์ขององค์กรจะมีข้อจำกัดต่าง ๆ ซึ่งแบส และอวลิโอ (Bass & Avolio, 1990 อ้างใน แพรวภัทร ยอดแก้ว, 2556) ได้กล่าวถึงภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงว่า เป็นกระบวนการหรือพฤติกรรมที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานและผู้ตาม โดยเปลี่ยนแปลงความพยายามของผู้ร่วมงานและผู้ตามให้สูงขึ้นกว่าความพยายามที่คาดหวัง พัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานให้สูงขึ้น กระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานหรือผู้ตามนี้จะกระทำโดยผ่านองค์ประกอบพฤติกรรมเฉพาะ 4 ประการ หรือที่เรียกว่า “4 I's” คือ (1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (Idealized Influence of Charisma Leadership : II หรือ CL) การที่ผู้นำประพฤติตนเป็นแบบอย่างสำหรับผู้ตาม เป็นที่เคารพ ยกย่อง นับถือ และทำให้ผู้ตามเกิดความภาคภูมิใจเมื่อได้ร่วมงานกัน (2) การสร้างแรงบันดาลใจ (Inspirational Motivation : IM) เป็นการจูงใจให้เกิดแรงบันดาลใจในการทำงานโดยการสร้างแรงจูงใจภายใน การสร้างเจตคติที่ดีหรือการคิดในแง่บวก และกระตุ้นจิตวิญญาณของทีม (Team Spirit) ให้มีชีวิตชีวา (3) การกระตุ้นทางปัญญา (Intellectual Stimulation : IS) เป็นการกระตุ้นผู้ตามให้ตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน ทำให้ผู้ตามพยายามหาสิ่งใหม่ ๆ และสร้างสรรค์ การตระหนักถึงเรื่องปัญหา กระตุ้นให้มีการตั้งข้อสมมุติฐาน เปลี่ยนการมองปัญหาและมีการแก้ปัญหาย่างเป็นระบบ (4) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (Individualized Consideration : IC) เป็นการปฏิบัติต่อบุคคลในฐานะเป็นปัจเจกบุคคล การเอาใจใส่ดูแลคำนึงถึงความต้องการและความแตกต่างระหว่างบุคคล

สภาพปัญหาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังขาดการสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ร่วมงาน เพื่อให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจนบรรลุผลสำเร็จ อีกทั้งยังขาดการใส่ใจในการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งอาจก่อให้เกิดผลงานใหม่ ๆ ที่มีคุณภาพทางการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารสถานศึกษาขาดการคำนึงถึงความถนัดของครูแต่ละคนที่ได้รับการะงานการสอนไม่ตรงกับความรู้ความสามารถที่ตนเองมี ซึ่งส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษาให้แก่แก่นักเรียนโดยตรง และทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนลดลง แผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ. 2562 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 ได้จัดทำข้อมูลเปรียบเทียบผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2559 ถึงปีการศึกษา 2561 พบว่ามีคะแนนลดลง โดยเฉพาะในปีการศึกษา ๒๕๖๐ มีผลคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศทุกรายวิชา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1, 2562 , น.62-63) ด้วยเหตุนี้ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาปหาราวาส เขต 1 จึงต้องสร้างความชัดเจนแก่ผู้ได้บังคับบัญชาให้รับรู้ว่าอะไรคือความสำคัญ ช่วยให้เห็นทิศทาง และจุดมุ่งหมายอย่างชัดเจนภายใต้ภาวะความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลก (สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์, 2556) สอดคล้องกับ (รัตติกรณ์ จงวิศาล, 2556) ที่กล่าวว่า การมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับการบริหารสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จ ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงสามารถทำให้ประสิทธิผลของงานและองค์การสูงขึ้นแม้สถานการณ์ขององค์การจะมีข้อจำกัดต่าง ๆ

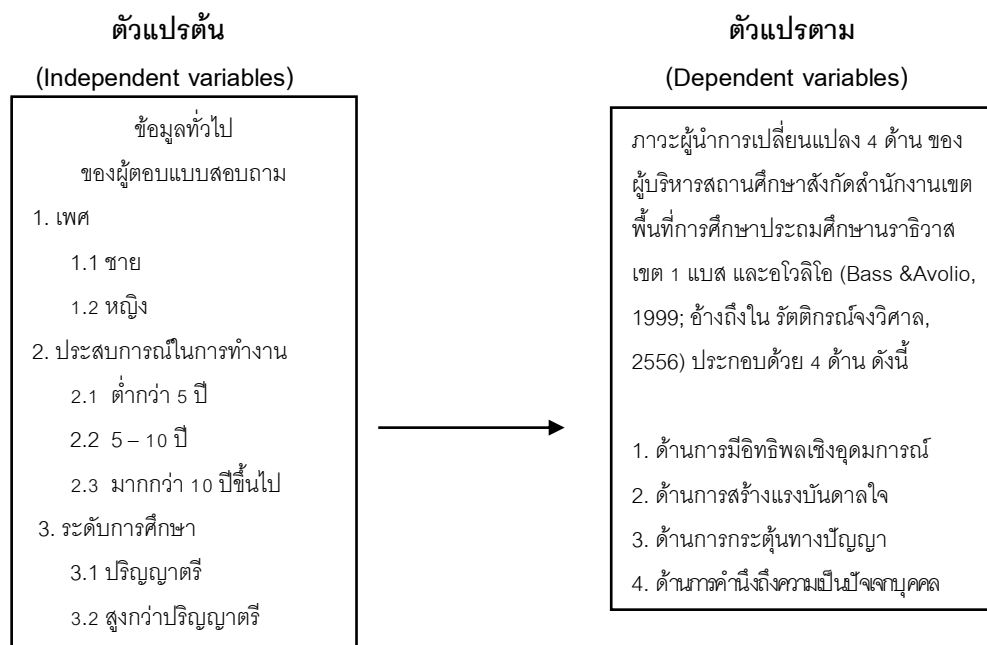
ครูในยุคปัจจุบันจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน เพื่อจะได้นำความรู้มาถ่ายทอดให้กับนักเรียน และใช้สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ทันสมัยมาถ่ายทอดให้กับนักเรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนให้มากที่สุดดังนั้นครูจึงเป็นบุคคลที่มีปฏิสัมพันธ์ทั้งนักเรียนและผู้บริหารสถานศึกษา จึงทำให้ครูเป็นผู้ที่มีบทบาทเป็นให้ความรู้แก่นักเรียนและเป็นผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ภายใต้การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา จึงสามารถรับรู้คุณลักษณะ และพฤติกรรมผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี อีกทั้งครูที่ปฏิบัติงานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปหาราวาส เขต 1 นั้นอาจมีมุมมอง แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่แตกต่างกันไปทั้งด้านเพศ ประสบการณ์การทำงาน และระดับการศึกษา ด้วยเหตุผลดังกล่าวการศึกษาข้อมูลจากความคิดเห็นของครูจึงเป็นการรวบรวมข้อมูลที่สำคัญต่อการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปหาราวาส เขต 1 ได้เป็นอย่างดี

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู เพื่อเป็นฐานข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา นักวิชาการในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปหาราวาส เขต 1 นำไปใช้บูรณาการในการวางแผนการกำหนดนโยบายเพื่อการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของบุคลากรในสังกัดให้เกิดประโยชน์ต่อตัวบุคลากร และองค์การให้เกิดประโยชน์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปหาราวาส เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปหาราวาส เขต 1 ตามความคิดเห็นของครูที่มี เพศ ประสบการณ์การทำงาน และระดับการศึกษา ต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยแบ่งขอบเขตเป็นด้าน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 จำนวน 893 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย สุ่มตัวอย่างโดยวิธีแบบแบ่งชั้น (Stratified Random) ตามสัดส่วนประชากรของโรงเรียน จากระดับการศึกษาของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 ปีการศึกษา 2562 หาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 สุวิมล ติรภานันท์, 2555 น. 178-180)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ ประสบการณ์การทำงาน และระดับการศึกษาของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม ชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 42 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ขออนุญาตและนำตัวจากสำนักงานคณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษาและขออนุญาตเก็บข้อมูลจากโรงเรียนในสังกัด

4.2 ประสานงานกับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามด้วยตนเอง ในระหว่างวันที่ 6 มกราคม 2563 ถึง วันที่ 18 มกราคม 2563

3. ผู้วิจัยติดตาม และเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเองจากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 หลังจากแจกแบบสอบถามไปแล้วสองสัปดาห์

ผลการศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 ซึ่งผู้นำจะมีพฤติกรรมเฉพาะ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ 3) ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา 4) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) มีรายละเอียดดัง ตารางที่ 3 - 7

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวม

(n=269)

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
	S.D.	ความหมาย	
1.ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	4.16	0.28	มาก
2.ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	4.40	0.47	มาก
3.ด้านการกระตุ้นทางปัญญา	4.18	0.34	มาก
4.ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	3.79	0.26	มาก
รวม	4.13	0.27	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.13$, S.D.=0.27) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการสร้างแรงบันดาลใจมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.40$, S.D.=0.47) รองลงมา คือด้านการกระตุ้นทางปัญญา ($\bar{x} = 4.18$, S.D.=0.34) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ($\bar{x} = 4.16$, S.D.= 0.28) และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ตามลำดับ ($\bar{x} = 3.79$, S.D.=0.26)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน และระดับการศึกษา

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามเพศ

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารสถานศึกษา	เพศ				t	p
	ชาย		หญิง			
	()		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1.ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	4.19	0.26	4.15	0.28	0.96	0.34
2.ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	4.49	0.47	4.38	0.47	1.54	0.13
3.ด้านการกระตุ้นทางปัญญา	4.28	0.30	4.15	0.35	2.50	0.01*
4.ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	3.86	0.26	3.77	0.25	2.35	0.02*
รวม	4.20	0.25	4.11	0.27	2.20	0.03*

* ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2562 ที่มีเพศต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อพฤติกรรมผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณา พบว่าครูผู้ชายกับครูผู้หญิงมีความคิดเห็นแตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยครูผู้ชายมีความคิดเห็นมากกว่าครูผู้หญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1.ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	ระหว่างกลุ่ม	2	1.65	0.83	11.76	0.00*
	ภายในกลุ่ม	266	18.70	0.07		
	รวม	268	20.35			
2.ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	ระหว่างกลุ่ม	2	3.46	1.73	8.21	0.00*
	ภายในกลุ่ม	266	56.07	0.21		
	รวม	268	59.53			
3.ด้านการกระตุ้นทางปัญญา	ระหว่างกลุ่ม	2	2.17	1.09	9.79	0.00*
	ภายในกลุ่ม	266	29.49	0.11		
	รวม	268	31.66			
4.ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	2	0.02	0.01	0.14	0.87
	ภายในกลุ่ม	266	17.68	0.07		
	รวม	268	17.70			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.40	0.70	10.14	0.00*
	ภายในกลุ่ม	266	18.35	0.07		

* ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่าครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2562 ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 4 ด้าน พบว่าด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และด้านการกระตุ้นทางปัญญา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการศึกษา				t	p
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	(n = 212)		(n = 57)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1.ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	4.17	0.26	4.12	0.34	1.06	0.29
2.ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	4.44	0.43	4.26	0.58	2.16	0.03*
3.ด้านการกระตุ้นทางปัญญา	4.23	0.33	4.04	0.37	3.45	0.001*
4.ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	3.80	0.26	3.75	0.26	1.22	0.02*
รวม	4.16	0.25	4.05	0.32	2.40	0.02*

* ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 4 ด้าน พบว่ามีความแตกต่างกันอยู่ 3 ด้านได้แก่ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์นั้นไม่มีความแตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจอยู่ในระดับสูงมากที่สุด รองลงมาคือด้านการกระตุ้นทางปัญญา ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลตามลำดับ ทั้งนี้การมีภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการบริหารงานในสถานศึกษาเพราะผู้นำสามารถสร้างความแตกต่างในด้านความสำเร็จหรือล้มเหลวของกลุ่มได้ ภาวะผู้นำจะเป็นหนทางนำพาทีมไปสู่หนทางแห่งความสำเร็จ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานและผู้ตาม โดยเปลี่ยนแปลงความพยายามของผู้ร่วมงานและผู้ตามให้สูงกว่าความพยายามที่คาดหวัง พัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานหรือผู้ตามไปสู่ระดับที่สูงขึ้นและมีศักยภาพมากขึ้น ทำให้เกิดการตระหนักรู้ในการกิจและวิสัยทัศน์ขององค์กร จูงใจให้ผู้ร่วมงานและผู้ตามมองให้ไกลเกินกว่าความสนใจของตน ไปสู่ประโยชน์ของกลุ่มหรือองค์กรหรือสังคมซึ่งกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงาน หรือผู้ตามนี้กระทำโดยผ่านองค์ประกอบพฤติกรรมเฉพาะ 4 ประการภายใต้กรอบแนวคิดของ เบส และอิลิโอ (Bass, 1999, อ้างถึงใน รัตติกรณ์ จงวิศาล, 2556, น. 251-255) หรือที่เรียกว่า “4I” (Four I's) มี 4 ด้านประกอบด้วย ด้านการมี

อิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล จากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงสุด ทั้งนี้เพราะอาจด้วยผู้บริหารมีความเข้าใจในสภาวะการทำงานของครูที่ต้องปฏิบัติงานภายใต้ความกดดันจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส จึงทำให้ผู้บริหารมีการให้กำลังใจครู และยอมสละเวลาส่วนตัวเพื่อทำงานให้บรรลุผล อีกทั้งยังมีการสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานของตนเองมีความสามัคคีเพื่อให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการทำงานเพื่อคลายความกดดันจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ ดังนั้นเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจึงพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงความชื่นชมในความสามารถและผลงานของผู้ร่วมงาน เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจ ให้ผู้ร่วมงานมีความมั่นใจในความสามารถของตนเอง และเกิดความมุ่งมั่นในการที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมายขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับ วรวรรณ เพิ่มทรัพย์ (2558 น. 14) กล่าวว่า ขวัญ กำลังใจ หมายถึง ภาวะของจิตใจ หรือทัศนคติ หรือแรงผลักดันของบุคคล หรือบุคคลต่าง ๆ ในกลุ่มที่จะทำงานตามวัตถุประสงค์ แห่งการทำงานร่วมกันของกลุ่ม เพื่อจะต่อสู้กับปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ อันที่จะไปถึงจุดหมาย ปลายทางที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นองค์ประกอบแห่งพฤติกรรมในการที่จะแสดงให้เห็นถึง ความกระตือรือร้น ความมุ่งมั่น ความรักหมั่นเค้น หรือความเฉียวของกลุ่ม สอดคล้องกับ รุ่งทิพา วิบูลพันธ์ (2562 น. 13) กล่าวว่า ขวัญกำลังใจของผู้ปฏิบัติงาน เป็นเรื่องสำคัญยิ่งต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งการมีขวัญกำลังใจที่ดีจะก่อให้เกิดแรงจูงใจ กำลังใจ ความร่วมมือร่วมใจ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ อีกทั้งยังเสริมสร้างความจงรักภักดี ความเข้าใจอันดี และความสามัคคี ซึ่งส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานอุทิศสติปัญญา และกำลังความสามารถให้กับองค์กร ซึ่งจะก่อให้เกิดความภาคภูมิใจ เชื่อมั่นศรัทธาในองค์กรที่ตนปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องพยายามทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีขวัญกำลังใจต่อไป

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์การทำงาน และระดับการศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 4 ด้าน พบว่าความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตาม เพศ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 4 ด้าน พบว่าแตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากในยุคปัจจุบันที่สังคมให้ความสำคัญความเท่าเทียมกันทางเพศสภาพ อีกทั้งความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี การศึกษา ตลอดจนความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ ทำให้เพศหญิงและเพศชายมีบทบาทในสังคมเท่าเทียมกันมากขึ้น ตลอดจนการเป็นผู้บริหารสถานศึกษา หรือหัวหน้างานส่วนต่าง ๆ เพศหญิงก็มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ด้วยเหตุนี้จึงอาจส่งผลให้ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตาม เพศ โดยภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ปรมะ สตะเวทิน (2546, น.112-117) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้รับสารที่มีเพศต่างกันไว้ดังนี้ การวิจัยทางจิตวิทยาได้แสดงให้เห็นว่าผู้หญิงกับผู้ชายมีความแตกต่างกัน เป็นอย่างมากในเรื่องความคิด ค่านิยม และทัศนคติทั้งนี้เพราะวัฒนธรรมและสังคมกำหนด บทบาทและกิจกรรมของคนทั้งสองเพศไว้ต่างกัน ผู้หญิงมักจะเป็นคนที่มีจิตใจอ่อนไหวหรือเจ้าอารมณ์ โอนอ่อนผ่อนตาม เป็นแม่บ้านแม่เรือน และถูกชักจูงได้ง่ายกว่าผู้ชาย ผู้ชายใช้เหตุผล มากกว่าผู้หญิงและจดจำข่าวได้มากกว่าผู้หญิง แต่ผู้หญิงเป็นเพศที่ยังถึงจิตใจคนและคาดคะเน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลได้ดีกว่าผู้ชาย

ความแตกต่างอีกอันหนึ่งระหว่างผู้หญิงกับผู้ชายคือ ผู้หญิงมักจะโทษตัวเองเมื่อมีความผิดพลาดเกิดขึ้น ในขณะที่ผู้ชายมักจะโทษคนอื่นหรืออุปสรรค อื่น ๆ ไม่โทษตัวเอง ในด้านพฤติกรรมการใช้สื่อมวลชนนั้น พบว่าเพศหญิงจะมีเวลาในการเปิดรับ สื่อมากกว่าเพศชาย โดยที่เพศหญิงมักจะใช้สื่อเพื่อผ่อนคลาย ในขณะที่เพศชายมักจะใช้สื่อเพื่อแสวงหาข่าวสารหนัก ๆ

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 4 ด้าน พบว่าด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และด้านการกระตุ้นทางปัญญา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานบ่งบอกได้ ถึงความชำนาญและมีความรอบรู้ เข้าใจถึงเนื้อหา และระบบการบริหารงานของสถานศึกษาจึงส่งผลให้ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชร กุมภีโร (2554, น. 81) ที่ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครู กลุ่มเครือข่ายวังบูรพาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประวีณา คำมูล (2556, น.65) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเครือข่ายวังยางพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่าเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเครือข่ายวังยางพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้าน พบว่า โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ระดับการศึกษา มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคลากร เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิด บุคคลที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันน่าจะมีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่แตกต่างกัน เนื่องด้วยการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นทำให้ครูมีทักษะทางความคิด ความรู้ที่มากขึ้นส่งผลให้ความคิดเห็นของครูแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิราพร สามัญ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุป

จากผลการศึกษาที่ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 นั้น สรุปได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ทุกด้านอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก ด้านการสร้างแรงบันดาลใจมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือด้านการกระตุ้นทางปัญญา ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์การทำงาน และระดับการศึกษา

2.1 ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 4 ด้าน พบว่าแตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 4 ด้าน พบว่าด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และด้านการกระตุ้นทางปัญญา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลนั้นไม่แตกต่างกัน

2.3 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 4 ด้าน พบว่ามีความแตกต่างกันอยู่ 3 ด้านได้แก่ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์นั้นไม่มีความแตกต่างกัน

ทั้งนี้ สามารถนำผลการศึกษาในครั้งต่อไปใช้เป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดกลยุทธ์ ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีความรู้ และมีแนวคิดใหม่ ๆ ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และอาจส่งผลทำให้ทักษะการบริหารงานในสถานศึกษาเกิดการพัฒนาและมีศักยภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อที่จะส่งผลเกิดผลประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความเข้าใจในสภาวะการทำงานของครูที่ต้องปฏิบัติงานภายใต้ความกดดัน จากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส จึงทำให้ผู้บริหารมีการให้กำลังใจครู และยอมสละเวลาส่วนตัว เพื่อทำงานให้บรรลุผล อีกทั้งยังมีการสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานของตนมีความสามัคคีเพื่อให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการทำงาน

2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการสนับสนุนทางด้านเทคโนโลยี และกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ด้วยวิธีการใหม่ ๆ เพราะอาจเป็นแนวทางในการร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการไว้วางใจซึ่งกันและกันในการทำงานเป็นอันดับแรก เพราะหากมีความไว้วางใจซึ่งกันและกันแล้วก็จะส่งผลให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความราบรื่น ส่งผลให้งานที่ออกมานั้นมีประสิทธิภาพสูงสุด

4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญต่อการเอาใจใส่และเป็นกันเองต่อผู้ร่วมงานทุกคน เพื่อให้บรรยากาศในการปฏิบัติงานนั้นมีความผ่อนคลาย

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลในเชิงคุณภาพ ให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่สามารถนำไปปรับใช้กับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การบริหารงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ควรทำศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- จิราพร สามัญ. (2558) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดจันทบุรี งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, จังหวัดชลบุรี
- ประวีณา คำมูล. (2557) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเครือข่ายวังยางพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม. จังหวัดนครพนม
- ประม ะตะเวทิน. (2541). การสื่อสารมวลชน: กระบวนการและทฤษฎี. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- พัชรี กุมภีโร. (2554) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครู กลุ่มเครือข่ายวังบูรพา 5 ก ก ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 งานนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี
- แพรวฤทธิ์ ยอดแก้ว. (2556). "ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ความรู้และทัศนคติต่อประชาคม อาเซียน ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม". คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. นครปฐม
- รัตติกรณ จงวิศาล. 2556. ภาวะผู้นำทฤษฎีการวิจัยและแนวทางสู่การพัฒนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. น. 251-255 กรุงเทพมหานคร.
- รุ่งทิวา วิบูลย์พันธ์. (2562) ศึกษาขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 2 สารนิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, สงขลา
- วรวรรณ เพิ่มทรัพย์. (2558) ความสัมพันธ์ระหว่างขวัญกำลังใจ กับความผูกพันต่อองค์กรในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 งานนิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.ชลบุรี

สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. (2556). คุณลักษณะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษา (Leadership Characteristics that Facilitate School Change). เข้าถึงได้จาก :<http://suthep.ricr.ac.th>. [15 กรกฎาคม 2556]

สุวิมล ตีรกานันท์. (2555). *การวิเคราะห์ตัวแปรพหุในงานวิจัยทางสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 (2562) ข้อมูลสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน. ศูนย์ปฏิบัติการข้อมูลสารสนเทศพื้นที่การศึกษา. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1. นราธิวาส